

»Jeg vil synge for HERREN, så længe jeg lever« (Salme 104,33)

Op under jul

I brevet til Titus skriver Paulus, at Kristus hengav sig selv for os for at løskøbe os fra al vor lovløshed og rense sig et ejendomsfolk, der er ivrigt efter at gøre gode gerninger (2,13-14).

Gud har lagt de gode gerninger til rette, for at vi skulle vandre i dem (Efes. 2,10).

Men det går øjensynlig ikke af sig selv; hvis ikke vi viser iver efter at gøre dem, vandrer vi måske så langsomt, at vi kun når at gøre nogle af dem, men ikke alle dem, Gud har lagt til rette for os.

I de såkaldte pastoralbreve (brevene til Timoteus og til Titus) giver Paulus mange henvisninger til de gode gerninger. Mange af dem forekommer os selvfølgelig, men lad os alligevel tage vare på dem og gøre dem af hjertet.

Det er en god gerning at sørge for sine egne slægtninge, især sine husfæller, hustru og børn først og fremmest. Om nogen forsømmer det, er han værre end en vantro, selvom han kender Skriften og beken-der sig som en kristen (1. Tim. 5,8).

Hvis en kvinde bliver enke, da lad hendes børn eller børnebørn først og fremmest gøre gengæld imod hende; det er velbehageligt for Gud (vers 4 i samme kap.).

Apostelen pålagde tessalonikeme at leve stille og passe deres sager og arbejde med deres hænder (1. Tess. 4,11-12).

Det er øjensynlig dagligdagens ensformige gerninger, Gud fremhæver, for at det skal gå op for os, at de hverken er ked-sommelige eller ligegyldige, men er gode gerninger, lagt forud til rette af ham. Når vi ser det, får vi en ny lyst til at gøre dem afhjertet som for Herren – og så er der kommet glans over den grå hverdag.

Hvad hustruer, der år ud og år ind gjorde deres gerning derhjemme af hjertet som for Herren, har betydning for Guds rige, vil først blive offentliggjort ved Herrens genkomst. Det er saligere at give end at kræve – og det er en større glæde at være ivrig efter at gøre gode gerninger end at vente på, at der bliver tid og lejlighed der-til.

Jeg kan ikke bedømme, hvor god en gerning det er at afholde stormøder med tusindvis af deltagere, men der står skrevet, at en ren og ubesmittet Gudsdyrkelse for Gud, vor Frelser, er dette: at besøge faderløse og enker i deres trængsel og bevare sig selv uplettet af verden (Jakob 1,27).

Ingen, der er ivrig efter at gøre gode gerninger, fører regnskab over dem. Det er der ikke tid til, og det har ingen lyst til.

Det er jo en stadig forøgelse af glæden, når vi har den iver. Gud formår at forvandle dagligdagene til at blive en Lysets tjeneste for ham! Iver efter at gøre gode gerninger er ikke febrilskhed og dirrende nerver, men glæde i Herren og tryghed i bevidstheden om, at det ikke er forgæves. Det er altid en glæde at være til hjælp for et andet menneske.

Nu skal vi snart til at købe julegaver, og butikkerne håber på et godt julesalg. Er det også gode gerninger, som Gud forud har lagt til rette for os?

Hvis vi lader os lede af Gud, vil vi måske komme til at tænke på en ensom gammel mand og forstå, at ham får vi lov til at glæde midt i hans ensomhed. Min første hustru moder cyklede gerne juleaftensdag ud til en sådan ensom mand, gjorde rent i hans lejlighed og smykkede den. Det var hende en glæde.

Vi kommer også i tanke om en ven, som vi da sender en julehilsen til.

Men de, der kun gør noget ekstra ved juletid, bør tænke på, at det måske er kærlighedsgerninger, men ikke kærlighedens gerninger. De første gør man lejlighedsvis, de sidste altid.

Vor hensovede ven Chr. Ramild, som jeg ofte citerer, fortalte mig, at han engang ville fejre en rigtig »åndelig« jul og derfor ikke ville være med til juletræ og alt det andet »verdslige«. »Men det gør jeg aldrig mer,« sagde han til mig.

Det viste sig, at denne form for »åndelighed« ikke var gavnlige for ham.

Lad os læse det vidunderlige juleevangelium med vore børn og synge nogle af vore skønne julesalmer. Og lad os sammen med dem glæde os over juletræet, julegaverne og julegodterne.

Skal vi også gå til julegudstjeneste? Kun, hvis vi er forvissede om, at evangeliet bliver forkyndt purt og rent.

Troen kommer af det, der høres, og det, der høres, kommer af Guds ord. Lad os derfor samle os om dette evangelium og ikke lægge vore egne tanker ind i det.

Jesus, Guds søn

Det barn, der blev født af jomfru Maria i Betlehems stald, er i helt bogstavelig betydning enestående, thi der er aldrig kommet og vil nogensinde komme en som han. Han var et menneskebarn, født af en kvinde, og han var Guds søn, thi hun havde undfanget ham ved Helligånden.

Han kom een gang for alle. Hans fødsel er den første af de gerninger, Gud aldrig vil gentage. Lad stilheden blive an-

bragt på rette sted i juletravlheden, at Jesu guddommelighed står levende for os.

Evangelisten Mattæus giver os i kap. 4 en betagende beskrivelse af Jesus som Guds søn. Han førtes af Ånden op i ørkenen for at fristes af djævelen. Fristelsen var, at Jesus som Guds søn skulle handle egenmægtigt og »naturligvis« ikke lide nød af nogen art. Da Jesus havde affærdiget enhver fristelse, gik han omkring og gjorde godt. Han lærte i Galilæas synagoger, prædikede evangeliet om Riget og helbredte al slags sygdom og svaghed. Rygtet om ham kom ud over hele Syrien; og man bragte til ham alle dem, som led af forskellige sygdomme og var plagede af lidelser, både besatte og månesyge og lamme, og han helbredte dem.

Ikke blot hans gerninger var guddommelige. Aldrig siden har nogen anden gjort noget tilsvarende. Men også hans ord var sådanne, at end ikke profeterne havde talt som han. I kap. 5-7 lytter vi til bjergprædiken og fornemmer den guddommelige myndighed: »Jeg siger jer!«

Man ville mene, at så mægtige gerninger og ord straks ville få folket til at omvende sig, men det gjorde de ikke. Da gav han sig til at revse de byer, hvor hans fleste kraftige gerninger var gjort, fordi de ikke havde omvendt sig, hvortil så kom, at da han helbredte en mand på en sabbat, besluttede farisæerne at slå ham ihjel.

Han var sandelig Guds søn. På forklarelsens bjerg fik tre af hans apostle et overvældende indtryk heraf.

Samtidig var han Marias søn og benævnte sig som Menneskesønnen. Han behøvede både søvn og mad, men ejede ikke det sted, hvor han kunne lægge sit hoved til hvile. Han spiste gerne med syndere og toldere og blev kaldt en frådser.

Der var ikke en eneste, der virkelig forstod, hvem han var, og hvad han ville. Apostelen Peter protesterede, da Herren gav til kende, at han skulle gå op til Jerusalem og lide meget ondt af de ældste og ypperstepræsterne og de skriftkloge og dræbes, men opvækkes på den tredje dag. »Sådan må det ikke gå dig; Gud bevare dig, Herre!« Herrens svar er forfærdeligt: »Vig bag mig, satan! du er mig til forargelse, thi du sanser ikke, hvad Guds er, men kun, hvad menneskers er.«

Da han for sidste gang drog op til Jerusalem, hvor de skulle korsfæste ham, var der en meget stor folkeskare, som bredte deres kapper på vejen, andre skar grene af træerne og strøede dem på vejen. De ventede, at her kom deres Messias,

som ville befri dem fra romernes åg, og de råbte: »Hosianna, Davids søn! Velsignet være han, som kommer! i Herrens navn! Hosianna i det højeste!« Men de kendte ham kun som profeten fra Nazaret i Galilæa. Nogle dage senere råbte de: »Korsfæst ham. Lad hans blod komme over os og vore børn!«

Han blev dømt til døden, just fordi han bekendte, at han er Guds søn og tilføjede: »Men jeg siger jer: herefter skal I se Mennekens sønnen sidde ved Kraftens højre hånd og komme på himmelens skyer.«

Ingen af os fatter, hvad han led for vor skyld. De legemlige pinsler var grusomme. De spyttede på ham, andre slog ham i ansigtet, de torne kronede ham, de piskede hans ryg i blodige strimer, de tvang ham til at bære sit kors, og så korsfæstede de ham på Golgata imellem to dødsdømte røvere.

Disse trængsler kan vi måske forstå, og dog er de for intet at regne imod de tre timer fra den sjette til den niende time, da der sænkede sig et mørke over hele landet, og Jesus med høj røst råbte: »Eli! Eli! Lema sabaktani?« det betyder: »Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?«

Alle evangelisterne afholder sig fra at udpensle Jesu lidelser. De er usammenlignelige med al den lidelse, vi forstår. Ingen har lidt som han.

Hvis vi havde stået ved hans kors, ville vi også have sagt: »Han kan ikke være Guds søn!« Ingen kunne fatte, at hans guddommelige kraft åbenbarede sig her. Han havde kraft til at bære alle menneskers synd og tage skylden på sig, og han havde kraft til ikke at stige ned fra korset, som de hånende opfordrede ham til. Da han døde, var Guds frelsesværk fuldbyrdet.

det.

Hvad vandt han?

Det kommer klarest til udtryk, når apostelen Paulus i 1. Kor. 15,45 benævner ham »den sidste Adam« og i Rom. 5,12-21 udlægger, hvad han mener hermed. Den første Adam er et forbillede på den, der skulle komme, vor Herre Jesus, i den betydning, at hvad de gjorde har betydning for ethvert menneske. Gud skabte Adam af agerjordens muld og blæste Livets Ånd i hans næsebor. Derpå plantede Gud Herren en have i Eden, og der satte han mennesket, som han havde dannet. Adam, der var uden synd, blev således sat i paradisiske forhold, omgivet af alle slags træer, en fryd at skue og gode til føde, desuden Livets træ, der stod midt i haven, og træet til kundskab om godt og ondt. Dette sidste træ forbød Gud Adam at spise af, gjorde han det, skulle han visse dø.

Gud så, at det ikke var godt for Adam at være ene og dannede af hans ribben, medens han sov dybt, en kvinde, som han gav ham som medhjælp.

De var omgivet af herlighed og besad selv Guds herlighed. Det er næppe muligt for nogen af os at fatte den herlighed, renhed, uskyld og glæde, der fyldte dem.

Alligevel faldt Adam i synd, spiste af kundskabens træ på godt og ondt, forledt dertil af sin hustru, der var fristet dertil af slangen. Således kom synden ind i verden ved eet menneske og døden med synden. Dette ene menneskes synd førte til, at alle siden syndede, og døden fik herredømmet.

Den sidste Adam, vor Herre Jesus, blev født i en stald og voksede op i alt andet end paradisiske forhold, således som vi synger i Brorsons julesalme:

Velkommen fra din Himmelsal
til denne jordens tåredal,
hvor man dig intet andet bød
end stald og krybbe, kors og død.

Adam blev fristet i een ting og faldt. Jesus blev fristet i alt og faldt ikke en eneste gang. Den sidste Adam kunne i modsætning til den første Adam sige: »Det er fuldbragt!« kort før sin død på korset.

Paulus siger derfor, at Jesus har »meget mere« end opvejet Adams fald og dets følger, thi han opretter nådens herredømme ved retfærdigheden, som han fuldbyrdede på Golgata, til evigt liv. Skulle en af os, der har taget imod retfærdiggørelsen til liv, falde i en synd, falder han ikke ud af dette herredømme, men bliver bevaret under det.

Min Jesus, du stedse skal være
mit smykke, min rose, min ære!
De giftige lyster du døder
og korset så lifligt forsøder.

Lad verden mig alting betage,
lad tornene rive og nage,
lad hjertet kun dåne og briste,
min rose jeg aldrig vil miste!

At holde jul i Jesu navn er at glæde sig over uskylden. Vi fryder os over de små børns uskyld, og vi priser Herren af ganske hjerte for vor egen uskyld, som Han, den sidste Adam, Guds lam, vandt til os, fordi han tog skylden på sig. Det er næsten at være i paradiset.

Han kom, og han kommer snart. Indtil da vil vi vandre i de gode gerninger, han forud har lagt til rette for os.

Velsignet jul!

Op under nytår

Guds børn er enige om, at overskriften over det nye år skal være »yderligere fremgang« (1. Tess. 4,10) – men så snart vi har sagt det, opstår det spørgsmål af sig selv: »Har vi gjort fremgang i det svundne år?« Det er først og fremmest vor kærlighed til brødrene, vi skal bedømme. Det gør vi i lyset af 1. Kor. 13. Har vi gjort fremskridt i langmodighed, mildhed, ikke at lade sig ophidse eller bære nag? Har vi tålt alt, hvad der eventuelt skuffede os?

Denne selvprøve er nøgtern og realistisk. Kærligheden har ikke så meget med vore følelser at gøre som med vore ord om brødrene, vore handlinger imod dem, vor forbøn og taknemmelighed for dem.

Ved nytårstid læser vi gerne Salme 103 med de kendte ord: »Min sjæl, lov HERREN, og alt i mig love hans hellige

navn! Min sjæl, lov HERREN og glem ikke alle hans velgerninger...« Vi glemmer desværre alt for hurtigt, at mange af HERRENS velgerninger imod os gjorde han gennem mennesker.

Var vi i trang, sendte han os ofte sin hjælp gennem et menneske. Var vi nedtrykte, var det gennem en mild og forstående ven, han sendte os opmuntring. Hvis vi har glemt det, har vi næppe gjort fremskridt i kærligheden.

Stilhed

Det er ikke i en samtale med andre, vi bedømmer os selv ret, hvad kærligheden angår, men i ensomhed med ham, der er sandheden og ikke vil, at vi skal leve i en indbildning.

Kærligheden bliver i endens tid kold

hos de fleste. Dermed er deres tro værdiløs og reduceret til skriftklogskab. Vær ivrig efter at gøre gode gerninger, ikke mindst imod brødrene.

Mange vil få Åndens bekræftelse på, at de har gjort fremskridt i kærligheden og give Gud æren derfor.

Andre må se i øjnene, at det modsatte har præget dem. De modtager Guds nådefulde kald til tilgivelse og omvendelse.

Der er ulykkeligvis kristne, der holder stilheden og ensomheden med sandheden fra livet. De har en hemmelig frygt for Lyset. Vor Herre og Frelser åbnede aldrig for larmen, men forblev i stilheden indtil det sidste. Han bar det stille, siger profeten om al den modsigelse og den smerte, han måtte bære. Han elskede sine til det yderste og sidste.

Stilheden er menighedens element selv nytårsaften, når verdens børn bringer larven til at kulminere og anvender tusindvis af kroner derpå.

N. P. Wetterlund anbefalede os at læse 1. Kor. 13 regelmæssigt een gang hver uge. Glem ikke dette gode råd. Det er en hjælp til at blive i Kristi kærlighed og i stilheden.

Yderligere fremgang

Denne formaning opmuntrer os. Det lader sig gøre for et Guds barn indtil det sidste at gøre fremskridt. Apostelen Paulus, der skrev disse ord, viste, at det var muligt endog med martyrdøden for øje.

At gøre fremskridt er nært forbundet med at sætte en ære i at leve stille. Det gælder for hjemmene at holde verdens larm ude. Jo mere de moderne kommunikationsmidler udvikler sig, des syndigere er deres indhold. De hjælper os næppe til at gøre yderligere fremskridt i kærligheden, og dog kan det være det bedste for børnenes skyld at have fjernsyn.

Thi loven hjælper ikke til fremskridt. Det gør kun evangeliet. For den rene er alting rent. Må hvert forældrepar gøre yderligere fremskridt med at hjælpe deres børn til at elske alt, hvad der er ros værd, fordi de har lært deres Herre og Frelser at kende.

Bed for hjemmene, hold ud dermed. Glem ikke taksigelsen.

Passe sine egne sager

Det hører ifølge 1. Tess. 4,9-12 med til at gøre fremgang i broderkærligheden. At komme en broder til hjælp i hans nød er noget andet end at blande sig i hans sager. Vær ikke overhjælpssom. Det er trættende for den, du vil hjælpe. Vær i det hele taget

ikke overaktiv.

Enhver, der passer sine egne sager, bevarer sig i den stilhed, hvori Guds Ånd kan tale til ham om en broder, der behøver hjælp. Den kan bestå i så lidt som et ord i rette tid og naturligvis også i andet og mere.

At passe sine egne sager, som Gud vil, kan være vejen til at vinde en værdifuld egenskab: trofastheden. Der er mange velvillige mænd, men hvo kan finde en trofast mand (Ordspr. 20,6)?

Og trofasthed i kærlighed til brødrene er mere værd end det meste af alt andet. Vent ikke fuldkommenhed af andre, men jag efter den sejrpris, Gud fra det høje kaldte os til i Kristus Jesus.

Jeg har ofte omtalt det huslige arbejde. Du kan selv tænke over, dels hvad det kræver, dels hvad det betyder for hjemmet, for gæstfriheden, for menigheden og for ansvarsfølelsen. Tilværelsen kræver orden, thi Gud er ordenens Gud. Det kniber med ordenen i skolerne, i institutionerne og i samfundet som helhed. Det modsatte af orden er ikke blot uorden, men også opløsning.

En af mine engelske venner, C. B. J. Harrison, fortalte mig, at engang, da han havde været på besøg i et hjem, sagde han ved afskeden: »Tak for jeres gæstfrihed, men jeg kommer her ikke mere. Børnene har råbt og skreget, og mit besøg har hverken været jer eller mig til nogen opmuntring.«

Lad os se til, at vi, der er jordens salt, ikke mister vort salt. Det virkelige liv kan gå til grunde i lutter venlighed.

Harrison havde en lysende fremtid for sig, og var formentlig blevet biskop i den anglikanske kirke, men forlod den af respekt for sandheden. Uden ham havde

jeg aldrig udarbejdet Bibeloversigten. Den er kendt over hele Skandinavien.

Han besøgte os et par år efter krigens ophør, og min Fader, der ikke var en kristen, satte stor pris på ham, ikke mindst når han med typisk engelsk humor berettede om bombardementerne af London. Også her i landet førte han mennesker til frelse ved et møde i mine svigerforældres hjem.

Og arbejde med jeres hænder

Det praktiske arbejde med hænderne (jeg håber, at jeg gør det, når jeg som nu sidder ved skrivemaskinen) er en del af det åndelige arbejde og har betydning for kærligheden til brødrene.

Paulus arbejdede med sine hænder som teltmager og indskærper os, at den, som ikke vil arbejde, skal heller ikke have føden (læs 2. Tess. 3,13). At slide i det er ikke noget fremmed for Guds børn.

»Fuldt op af slid og slæb« – »Under slid og møje« (2. Kor. 11,23 og 27) medvirkede til, at Guds nåde imod apostelen ikke var forgæves (1. Kor. 15,10). I følge professor Karl Barth er lathed hovedsynden.

Til sidst

Paulus kalder undertiden evangeliet for et påbud, men, så vidt jeg husker, aldrig for et tilbud. Guds hellighed og myndighed tilsidesættes aldrig af evangeliet. Dette påbud sigter på kærlighed af et rent hjerte, af en god samvittighed og af en oprigtig tro (1. Tim. 1,5).

Fremgang er noget naturligt for dette påbud. Nu ønsker vi hverandre et velsignet fremgangsrigt nyt år og priser Herren for, at det vil lykkes.